

TEMEL VE ORAL PATOLOJİ

Doç. Dr. Emrullah Beyazyıldız

TEMEL ve ORAL PATOLOJİ

Doç. Dr. Emrullah BEYAZYILDIZ

t.me/beyazyildiz

drpatoloji

emrullahbeyazyildiz

0 552 845 24 55

ISBN: 978-625-00-8898-2

BASKI ve CİLT

Repro Bir Matbaacılık Kağ. Rek. Tasarım Tic. Ltd. Şti.
İvedik OSB Matbacılar Sitesi 1514 Cad. No: 23-25 Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0.312 395 20 29

Sertifika No: 47381

BASKI TARİHİ OCAK 2023

1. BASKI

Bu kitabın telif hakları Doç. Dr. Emrullah BEYAZYILDIZ'a aittir. Tüm hakları saklıdır.
Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz.
Doç. Dr. Emrullah BEYAZYILDIZ'ın yazılı izni olmadan fotokopi ya da herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz,
yayınlanamaz, dağıtılamaz ve her ne surette olursa olsun sosyal ortamda paylaşılamaz.

ORAL PATOLOJİ

1

1. ORAL MUKOZANIN BEYAZ LEZYONLARI
2. ORAL MUKOZANIN KIRMIZI-MAVİ LEZYONLARI
3. ORAL MUKOZANIN ÜLSERATİF LEZYONLARI VE MALİGNİTELERİ
4. ORAL VERRÜKOPAPİLLER BENİGN TÜMÖRLER
5. VEZİKÜLOBÜLLÖZ HASTALIKLAR
6. ODONTOJENİK TÜMÖRLER
7. ÇENEDE GÖZLENEN KİSTİK LEZYONLAR
8. ORAL MUKOZANIN PİGMENTE LEZYONLARI
9. PULPAL VE PERİAPİKAL PATOLOJİLER
10. TÜKÜRÜK BEZİ HASTALIKLARI
11. AĞIZDA KONNEKTİF DOKU LEZYONLARI
12. ÇENE KEMİKLERİNİN NONODONTOJENİK TÜMÖRLERİ
13. AİDS VE ORAL PATOLOJİLER
14. GENETİK VE METABOLİK HASTALIKLAR
15. GELİŞİMSEL ANOMALİLER
16. ÖNEMLİ TABLOLAR

TEMEL PATOLOJİ

2

1. HÜCRE ZEDELLENMESİ
2. İNFLAMASYON
3. ONARIM VE İMMÜNOLOJİ
4. HEMODİNAMİK BOZUKLUKLAR
5. NEOPLAZİ

1-ORAL MUKOZANIN BEYAZ LEZYONLARI

Reaktif Lezyonlar

Fokal Hiperkeratoz, Nikotin Stomatiti, Tüylü (Hairy) Lökoplaki, Tüylü Dil

Hereditör Lezyonlar

Lökoödem, Beyaz Süngerimsi Nevüs, Hereditör Benign İntraepitelyal Diskeratozis, Foliküler Keratozis (Darier Hastalığı)

Preneoplastik Neoplastik Lezyonlar

Aktinik Chelitis, Aktinik Keratoz ve Lökoplaki, Oral submukozal Fibrozis

Nonepitelyal Sarı-Beyaz Lezyonlar

Kandidiyazis, Fordyce Granül, Ektopik Lenfoid doku, Lipoma, Gingival Kist, Parulis

Diğer Beyaz Lezyonlar

Coğrafik Dil, Liken Planus ve Lupus Eritematozis

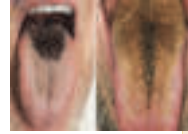
REAKTİF LEZYONLAR

HAİRY (TÜYLÜ) LÖKOPLAKİ

- Sıklıkla AIDS ve immünsüpresif hastalarda izlenir.
- Etken EBV'dir.
- Sıklıkla dilin lateral yüzeyinde izlenir.
- Histolojide nükleer inklüzyonlar, epitelde akantoz ve hiperkeratoz.
- Premalign değil

REAKTİF LEZYONLAR

HAİRY (TÜYLÜ) DİL

- Dilin dorsal yüzünde filiform papillaların uzaması ve hiperkeratozu (filiform papillalar kıl benzeri görünüm alır)
- En sık etkilenen bölge orta hatta sirkumvallat papillaların hemen anterioru
- Sıklıkla kandidiazis ile karışır ve antifungal tedaviye cevap vermez
- Etiyoloji net değildir (Antibiyotik kullanımı, steroid, radyoterapi ve sigara)
- Tedavi yöntemi dilin fırçalanarak filiform papillaların deskuamasyonu
- Aşırı aspergillus birikimi ile siyah kıllı dil halini alır.
- Pseudotüylü dil hastalığında filiform papillalarda uzama yoktur renk değişikliği vardır.

REAKTİF LEZYONLAR

NİKOTİN STOMATİTİ

- Pipo ve puro kullananlarda gözlenir. Lezyonların şiddeti ile kullanım direkt ilişkilidir.
- Malignite riski çok düşüktür. Reverse smoker'larda risk daha da artar.
- Damakta epitelyal hiperplazi ve hiperkeratoza bağlı beyaz yuvarlak alanlar
- Minör tükürük bezlerinin duktuslarındaki inflamasyona bağlı kırmızı benekli görünüm izlenir

REAKTİF LEZYONLAR

FOKAL HİPERKERATOZ (FRİKSİYON HİPERKERATOZU)

- Oral mukozal yüzeye tekrarlayan irritasyon ve sürtünme sonrası gelişen hiperkeratotik beyaz lezyonlar
- Hiperkeratoz tipik değişiklikler. Displazi yoktur.
- Premalign değildir.
- Dilin lateral yüzü, dudak, oklüzal yüzey bukkal mukozada izlenir.

HEREDİTER LEZYONLAR

BEYAZ SÜNGERİMSİ NEVÜS (CANNON'S HASTALIĞI)

- Beyaz süngerimsi düzensiz plak. Otozomal dominant. Sıklıkla puberte öncesi gözlenir. Nevüs ile ilişkisi yok
- Bukkal mukozada simetrik bilateral tutulum
- Displazi, inflamasyon yok. Malignite riski yok
- Histoloji: hiperkeratoz, akantoz ve stratum spinosumda berrak hücre değişiklikleri ve intrasellüler ödem (spongioz)
- Patognomik bulgu: sitoplazmada perinükleer eozinofilik kondansasyonla karakterize dikensiz hücreler.

HEREDİTER LEZYONLAR

FOLİKÜLER KERATOZ (DARİER HASTALIĞI)

- Desmozomal defekt ve adezyon disfonksiyonuna sekonder yüz ve göğüste simetrik papüler lezyonlarla karakterizedir.
- Oral lezyonlar sert damak ve gingivada beyaz papül şeklinde izlenir. Kaldırım taşı görünümü izlenebilir.
- ATPA2A gen mutasyonu ile gelişen otozomal dominant bir hastalıktır.
- Tedavide A vitamini faydalıdır.
- Warty diskematoma tek lezyondur. (hereditör değildir)